

Pistojärven Ison Iivanan pojat. Vas. Janne Rajamaa, kesk. Vaseli ja oik. Jyrki. Sukunimi oli Pistojärvellä Rotonen, kirkonkirjoissa Rodionoff. Janne muutti oman sukunimensä Rajamaaksi.

Vienan-Karjalan historiaa, kauppaa ja politiikkaa

Kuvia ja taustatapahtumia Janne Rajamaan elämästä

Vienan Karjalan historiasta ja monipuolisesta kulttuuritoiminnasta ovat kirjoittaneet runonkerääjät aina Elias Lönnrosta lähtien. Heidän keräämiensä tietoja on hyvin täydentänyt akateemikko Pertti Virtaranta Vienaa koskevassa tuotannossaan. Hän ehti sotien jälkeen vielä tavata vienalaisia perinteen muistajia ja sai kirjoihinsa paljon arvokasta kulttuuri-tietoa. Nyt se jo olisi myöhäistä, kun muistajat ovat siirtyneet tuonilmaisiin.

Yhteenvetona runonkerääji-en ja Pertti Virtarannan tiedoista voidaan sanoa: "Kansa oli aineellisesti köyhää, mutta henkisesti hyvin rikasta. Tuloksena saatiin Kalevala ja paljon muuta, arvokasta tietoa."

+++

Neuvostovallan aikaisesta historiasta ovat eniten kirjoittaneet Lauri Letonmäki kirjas-

saan Karjalan historia ja Antti Timonen kirjassaan *Me karjalaiset*. He jättävät kieli- ja kulttuurikysymykset hyvin vähin, kun keskittyvät karjalaisten jakamiseen kelvollisiin ja kelvottomiin, jyviiin ja akanoihin. Jyviin jää vähän karjalaisia ja akanoihin hyvin paljon. Sinne kun kuuluvat talonpojat, kulakit, kapitalistit, vastavallankoumoukselliset ja tietysti suomenmieliset.

Letonmäki unohtaa niin runontaitajat kuin myös Kalevalankin, kun pitää karjalaisia takapajuisina.

Kaikki talonpoikien yritykset noususta isänniksi omassa maassaan tuomitaan. Heitä ei miellyttä Uhtuan maakuntapäivät, eivät myöskään Aunuksessa järjestetyt kuntien yhteiskokouksetkaan. Kokousedustajat kun eivät olleet tovereita.

Ainoa kokous, jota kiitetään niin, että totuuskin unohtuu, oli

Karjalan Työkansan Kommunnin KTK:n perustaminen. Letonmäen mukaan jokainen kokousedustaja kirjoitti nimensä Moskovaan liittymisen puolesta. Vuonna 1990 julkaistut KTK:n viralliset asiakirjat eivät yhdy Letonmäen tietoon, siellä kun on muitakin ehdotuksia kuin Moskovaan liittyminen. Antti Timonen kirjoittaa, että KTK:n perustajat olivat työkansaa, raatajia. Virallisissa asiakirjoissa on 135 kokousedustajan joukossa ollut neljä raatajia, muut ovat suurimmaksi osaksi kirjoittaneet ammatikseen - talonpoika, niin kuin olivat Uhtuan maakuntapäivien ja Aunuksenkin kokouksien edustajatkin.

+++

Hyvin mielenkiitoisen lisän Vienan historiaan ja toimintaan saamme kauppaneuvos Janne Rajamaan muistelmista. Ne on kirjoittanut sukujuuriltaan jys-

kyjärveläinen Eino Prokonpoika Rahikainen. Kirjan nimi on *Vienan brihan tie*, julkaistu 1969.

Janne eli Vienassa peräti kuuden eri "hallituksen" aikana. Ensin oli tsaarinalta. Kun Venäjällä tehtiin vallankumous, niin Moskova unohti Karjalan vuosiksi 1917-1920 "ei kenenkään maaksi." Tuona aikana Vienassa häärasivät ja määräsivät punaiset, valkoiset, englantilaiset ja liittoutuneetkin. Ei ole ihme, jos kansa huokaillen kyseli: "Kenen alla nyt elämä?" Tai vastasi: "Sen alle mää, ken leipiä lupajaa." Vuoden 1920 puolivälissä tuli vuoroon vieraiden johtama "kuudes hallitus." Moskova määräsi suomalaiset kommunistit Karjalaa johtamaan. Komento koveni ja luokittelu jyviiin ja akanoihin lisääntyi. Silloin alkoi pakolaisvirta Suomeen ja päättyi 1922. Näin siir-

tyi Suomeen yli kymmentuhatta vianalaista. Lauri Letonmäen mukaan Suomeen siirtyneet olivat rikkaita talonpoikia ja kapitalisteja. Juuri siksi KTK:n perustamisvaaleissa ei tarvittu lippuäänestyksiä, kun bohatat siirtyivät Suomeen. Vaalit pidettiin 1920, Suomeen siirryttiin 1922, joten selostus lippuäänestyksien hylkäämisestä pahasti ontuu.

Suomeen tulleiden pakolaisten ammateista on tietoa Toivo Nygårdin tutkimuksessa Itä-Karjalan pakolaiset 1917-1922. Sen mukaan tulijain ammatit olivat: 66,2% työntekijöitä, 11% kauppa-alan harjoittajia (laukkureita) ja loput olivat eri ammatteja, mukana 1,3% virkamiehiä.

+++

Seuratkaamme Janne Rajamaan eloisaa elämää kirjasta Vienan brihan tie. Siellä tulevat esille Jannen nuoruus ja koulut, kauppatoiminta ja sodat, kuin myös osallistuminen yhteiskunnallisten asiain hoitoon niin Vienassa kuin Suomessakin.

Janne Rajamaa syntyi 3.9.1893 Vienan Karjalan Pistojärven kunnan Suvannon kylässä, jossa laskettiin tupruavan 30 savua. Jannen isä oli kyläläisille Iso-Iivana Rotonen ja virkamiehille Ivan Rodionoff.

Jannen äiti oli tuotu Ohdan kylästä. Vasili ja Jyrki olivat Jannen veljiä ja Olka ja Vedosa hänen sisariaan. Puoliso oli myös vianalainen, Jenny Rotonen.

Lapsuus ja nuoruus

Janne oli hyvin pienikokoinen; siksi häntä kutsuttiin Pikku-Iivanaksi. Osasipa Janne pienuudestaan hyötyäkin. Hän muistelee, kuinka yritti Kuusamo-Oulu kyydistä tinkiä pienuuteen vedoten, mutta ei onnistunut. Kun ei saanut alennusta, niin hän käveli 250 kilometriä ja Oulussa laski voitot näin: Kyytimaksu 7,- markkaa, kuluneet kengänpohjat 2,- markkaa, voittoa viisi markkaa.

Suomen kielestä Janne kiinnostui kun tutki isänsä tuomia käärepapereita; ne olivat vanhoja sanomalehtiä. Isä vei Jannen Korvenkylän Penttilään. Siellä talon tyttäret opettivat Pikku-Iivanalle suomen kielen aakkoset. Tyttäret myös vaihtoivat hänen nimensä suomalaisiksi. - Kun isää Suomessa sanottiin Juhoksi, niin sinusta teemme Jannen. Näin helppoa se oli. Kotiopetuksen jälkeen tuli vuoroon suomenkielinen kiertokoulu. Sen Janne kävi 1905 Oulujoen Savikylässä. Jo

7-vuotiaana Janne metsästi lintuja naapurinpojan Tsakin kanssa. Pyydyksenä heillä oli ritoja.

Työt eivät tekijältä loppuneet. Janne toimi myös Ilmari Kiannon poropoikana. Kotikylässä riitti "kirjanoppineella" kysyntää. Hän kirjoitti kyläläisten kirjeet ja luetteli myötäjäisetkin, kun toimi hääkirjurina. Myös kyläläisten työvuorojen kirjanpito siirrettiin Jannen hoidettavaksi, kun luovuttiin päreysteemistä, jolla oli kirjattu myllyn jauhatusvuorot kuin myös kyytiajotkin.

Vuonna 1908 avautuivat Jannelle tiet jatko-opiskeluun. Silloin Vienan Karjalaisten Liiton aloitteesta perustettiin kansanopisto Kuusamoon. Paavo Ahava I hankki sinne oppilaat Vienasta, mukana Ivan Rodionoff, ikä 15 vuotta ja paino 44 kiloa. Opiston jälkeen Janne jakeli suomalaisia lehtiä ja piti myös pyhäkouluja. Kumpikin työ kirjattiin hänen rikosrekisteriin, selviää kutsunnan yhteydessä.

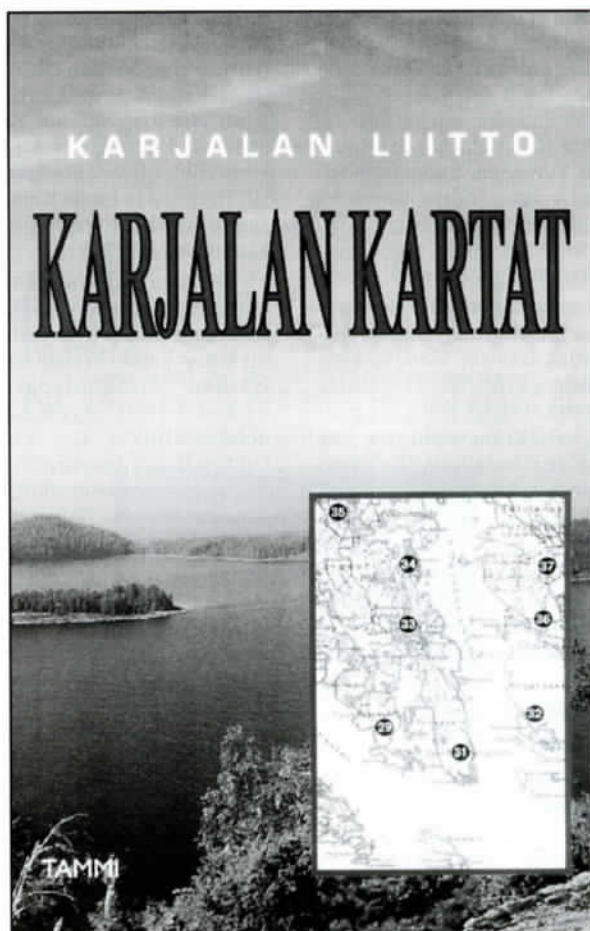
Kutsunnat ja sodat

Viiden vuoden palvelusaika Venäjän armeijassa ei kieltäidottomia karjalaisia eikä muitakaan suomenheimolaisia miellyttänyt. Sen kuuli Janne inkeriläisiltä kärsiessään tuomiota Pietarin rangaistusleirillä. Venäjää ei pidetty isänmaana.

Janne sai ensimmäisen kutsun tulla syyniin 1914. Syynissä tehtiin Jannesta ruununraakki. Liikemiehenä hän halusi tästäkin matkasta hyötyä. Janne osti Vienan Kemistä sata poroa ja kuljetti ne Suomeen. Vuonna 1915 sai Janne uuden kutsun tulla syyniin Uhtualle. Täällä oli valmiina Jannen pitkä ja ankara rikosrekisteri. Joku kuiskasi hänelle: "Koeta saada lievennystä tuohon rekisteriin, muuten sinut hukka perii." Sata ruplaa auttoi, uusi paperi tehtiin. Silti se oli niin kova, että tuomioksi tuli matka Pietarin rangaistusleirille.

Jannen poikasena tekemät hyvät työt oli rikosrekisteriin maalattu poliittisin värein. Lehtien jakelu oli kapinikirjallisuuden levittämistä ja pyhäkoulun pito vastavallankumouksellista toimintaa. Porotokan vienti Vienan Kemistä Suomeen oli elintarvikkeiden salakuljettamista.

Pietarin rangaistusleiriltä Janne passitettiin maailmansotaan Etelä-Venäjälle. Hänen muistelmissaan vilahtelevat monet paikan nimet, mukana Romania, Bulgaria ja Karpaa-

MATKAOPAS LUOVUTETUSSA KARJALASSA KULKIJALLE

Karjalan kartat -kirjassa karttapohjana on 1:100 000 mittakaavainen taloudellinen kartta, jossa näkyvät pellot, talot ja pienetkin tiet. Karttoihin on pyritty täydentämään tieverkko 1930-luvun lopun tasolle. Samoin niihin on merkitty tiedossa olevat venäläisten rakentamat tiet, jotka useassa tapauksessa ovat ainoita kulkukelpoisia.

Pitäjäseurojen edustajat ovat laatineet 15-30 kohteen luetteloita entisen kotiseutunsa nähtävyyksistä, laajimmissa niitä on yli 60. Ne on merkitty numerotäplin karttoihin ja tekstisivuille numeroiden selitykset. Nähtävyyksien laatu vaihtelee pitäjittäin suuresti, Viipurin, Sortavalan ja vauraiden rannikkopitäjien vuosituhantisesta rakennetusta kulttuuri- maisemasta pienten saarikuntien ja syrjäisten saloseutujen upeisiin luonnonnähtävyyksiin.

Karjalan Liitto
KARJALAN KARTAT
Ovh. 230,-

Myyvät kirjakaupat

Tammi

Taisteluyksikössä levisi tieto, että lomaa saadaan, jos on varoja natsailujen maksuun. Jannelta olivat ruplat loppuneet, mutta kello oli vielä jäljellä. Lomaoikeuden kirjoittaja sai kellon ja lomalainen matkapaperit Suomeen. Suomessa Illi-kainen antoi rahaa ja vanha "koulukoti", Penttilän talo kortteerin. Näin matka alkoi kotikylään Suvantoon.

Lomailu kotikylässä ei san-tarmeja miellyttänyt. Janne pas-sitettiin takaisin Venäjää kiertämään, yksikköänsä etsimään. Kiirettä ei etsijä Venäjällä pitä-nyt, selviää muistelmissa, kun kuukausikaupalla oleskeli nais-luostarissakin.

Sotiminen päättyi monien mutkien kautta Arkangeliin ja sieltä Muurmannin ratatyö-maalle veljensä Vasilin työurak-kaa hoitamaan, ja sieltä kotiky-lään, yhteisiä asioita hoitamaan.

Karjalaistoimintaa Vienassa ja Suomessa

Vienassa oli elämä vallan-kumouksen jälkeen hyvin se-kavaa, kun oli monen sortin määrääjiä. Myös karjalaiset yrittivät päästä isänniksi oma-sa maassaan. Janne Rajamaan muistelmissa ja Toivo Kauko-rannan kirjassa Itä-Karjalan vapaudentie vilahtelevat seu-raavat karjalaiset toimintayksi-köt:

- Karjalan kansalliskomitea, Jegor Lesojev.
- Karjalan vapaaehtoinen ryk-mentti eli Karjalan legioona, majuri Grigori Lesojev.
- Muurmannin legioona, kap-teeni Iivo Ahava.
- Vienan Karjalan väliaikainen toimikunta, pj. Antti Wierma.
- Karjalan väliaikainen halli-tus, pj. Huoti Hilippälä.
- Karjalan keskushallitus, pj. Pekka Kyöttinen.

Toiminta alkoi, kun englan-tilaiset kesäkuun 23. päivänä 1918 nousivat maihin Muur-mannissa. Karjalaiset uskoivat heidän avullaan saavuttavan itsenäisyyden, mutta pettyivät. Janne Rajamaa valittiin englan-tilaisen kenraali Maynardin joukkojen karjalaiseksi asian-tuntijaksi ja nimitettiin myö-hemmin komendantiksi. Hel-mikuun 16-18. päivinä 1918 kokoontuivat englantilaisten miehittämät kunnat neuvonpi-toon Vienan Kemiin yhdessä eri legioonien edustajien kans-sa, mukana myös Oskari Tokoi. Pistojärven kuntaa edusti Jan-ne Rajamaa. Siellä perustettiin Jegor Lesojevin johtama Kar-jalan kansalliskomitea.

Kansalliskomitean kutsu-mana kokoontuttiin uudelleen 21.07.1919 Uhtualle. Täällä perustettiin Vienan Karjalan väliaikainen toimikunta ns. Antti Wierman hallitus. Koko-uksessa Pistojärven kunnan edustajina olivat veljekset Va-sili Rotonen ja Janne Rajamaa. Janne valittiin toimikunnan kauppasiameheksi.

Vienassa pyrittiin jatkuvasti karjalaisvoimien yhdistämi-seen. Juuri siksi Wierman halli-tus kutsui kaikki Vienan kunnat Uhtuan maakuntapäiville 23.3.-1.4.1920. Hyvin kutsua noudatettiin, kun Vienan kuntien lisäksi saapui pari Poh-jois-Aunuksen kuntaakin. Ru-kajärvi ja Repola "kuunteluop-pilaiksi." Uhtualla perustettiin Huoti Hilippälän johtama Kar-jalan väliaikainen hallitus.

Pistojärven kunnan edusta-jasta Janne Rajamaasta tehtiin "kauppaministeri" ja myös ra-jakomendantti.

Huoti Hilippälän hallitus ei ehtinyt tehdä hyvää eikä pa-haakaan, kun se heti ajettiin Vienasta pois. Silti sen toimin-ta on hyvin "suurilla kirjaimil-la" kirjoitettu Neuvosto-Karja-lan historiaan ja pysyy siellä. Vielä 1933 Petroskoissa hylät-tiin Akseli Gallen-Kallelan suunnittelema Karjalan lippu Uhtuan "porvarihallituksen" teettämänä.

Uhtuan hallituksen haukku-minen on aina lisännyt haukku-jien poliittista painoarvoa. Sen avulla on lisätty kirjojenkin myyntiäkin.

Ennen Suomeen pakenemis-ta vialaiset käynnistivät ni-miensä vaihdon. Karjalaiset halusivat luopua venäläisistä sukunimistä, joita ei kylissä käytetty eikä edes tunnuttakaan. Uhtualla ilmestynyt Karjalan Vartia-lehti täyttyi nimenvaihto-ilmoituksista.

Jannen venäläisen sukuni-men muuttamista auttoi Vienan ystävä E. A. Aaltio näin: "Ota Rajamaa. Alkaahan Gallen-Kallelan runo sanoilla: Ma sei-son Karjalan rajamailla." Näin vaihtui virallinen Rodionoff Rajamaaksi.

+++

Vuonna 1920 muutti Janne lopullisesti Suomeen. Täällä hän aloitti nousun kauppa-toiminnan hyvälistöön.

Karjalaisuutta hän ei kos-kaan unohtanut, vaan oli aina auttamassa. Kun vuonna 1922 Vienasta pakeni yli kymmenen-tuhatta karjalasta, niin Janne kuului vastaanottajiin. Hän ke-räsi apua ja järjesti tilapäisiä asuntoja aina Äströmin nahka-

tehtaan halleja myöten.

Vuonna 1925 alettiin KSS:n toimesta perustaa karjakerho-ja. Janne tuli mukaan ja toimi Kuusamon karjalakerhon puheenjohtajana, muisteli mais-teri Huoti Koski, silloin Jannen puotipoika.

"Janne kyyditsi kerholaiset 1934 Sortavalan pakolaisten kesäjuhliin ja sieltä vielä Vala-moon. Valamon jumalanpalve-luksessa saarnasi arkipiispa Herman. Nuoresta pojasta tun-tui, kun olisi ollut Jerusalemis-sa", jatkoi Huoti muistelemis-ta.

Vuonna 1927 perustivat kar-jalakerhot oman keskusjärjes-tön nimeltään Karjalakerhojen Keskusliitto (KKKL). Sen es-simmäisinä puheenjohtajina toimivat AKS:n jäsenet. Janne Rajamaa oli ensimmäinen KKKL:n karjalainen puheen-johtaja. Hän toimi puheenjoh-tajana 1933-36 ja uudelleen 1938-41.

Juuri Jannen puheenjohta-juusajana saatiin pakolaislap-sille yliopistoon johtava oppi-koulu Nurmijärvelle. Silloin perustettiin koulukoti Väinölä. Se kuitenkin Moskovan rauha-sopimuksen jälkeen valvonta-komission vaatimuksesta lak-kautettiin.

Koulukoti toimintaa jatka-maan perustamalla Säätiö Väi-nölä. Perustamispäöman, sa-tatuhatta miehen, lahjoittivat Janne Rajamaa, Pistojärvi, Prokko Rahikainen, Jyskyjärvi ja Juho Mattinen, Vuokkiniemi. Säätiö Väinölä toimii edel-leenkin. Yhdessä Karjalan Si-vistysseuran kanssa se jakaa apurahoja karjalaisille opiske-lijoille.

Janne kauppiaina

Janne oli synnynnäinen kauppiainen. Hän oli vilkas ja nopeaälyinen. Hän hoksasi kauppanahdollisuudet muita paremmin.

Heti kiertokoulun lopetettu-aan hän lähti kaupantekoon. Kun hartiat eivät kestäneet sumtsan painoa, niin Janne veti tavaroitaan keltalla. Hänet kai luokiteltiin muita rikkaammaksi kapitalistiksi, kun omisti kul-kuneuvon, kelkan.

Isänsä opetuksen jälkeen Janne aloitti kauppa-toiminnat jo 1907 Vasili Rohkimaisen kanssa. Tämä yhteistyö kesti hyvin peräti 41 vuotta, kuten selviää myöhemmin tässä kirjoituksessa.

Janne oli hyvin kekseliäs. Hän tehtiä, keitti piestä ja rasvasta suksivoiteita. Kun kei-tos ryöpsähti Jannen kasvoille,

hän tarvitsi tietomummojen parannusapua. Poronsarvet Jan-ne sulatti liimaksi. Silloin kun ei vielä tiedetty niiden arvoa michisen kunnan parantajana. Englantilaisten palveluksessa olessaan Janne osti Osippa Heikkiseltä kaksi karhunpen-tua. Ne hän kauppassi kenraali Maynardille. Kun ei saanut pun-tia maksuksi, niin vaati mak-suksi englantilaisia tavaroita. Niitä silloin oli liikaa, kun edes-sä oli muutto takaisin Englan-tiin. Kauppa syntyi. Janne mät-i kaksi venelastia täyteen tava-roita; oli rommia, tupakkaa, viinaa ja muita herkkuja, joista Vienassa oli pulaa. Niitä riitti vielä Kuusamoon tuotavaksi-kin.

Suomessa toiminimi Rohki-mainen ja Rotonen rekisteröi-tiin virallisesti. Tämän liikkeen nimeen tavarat ostettiin, joita laukkureina kierrettiin myy-mässä.

Mielenkiitoinen on Jannen muistelu, kuinka kauppa-toimin-taa laajennettiin. Hyvä turkis-vuosi houkutteli velän ottoon. Janne matkusti Suomen suur-riimman tukkuliikkeen Lassila & Tikanoja Oy:n omistajan, kauppaneuvos Frith Tikanojan puheille ja esitti asiansa näin: "Nyt on hyvin saatavana tur-kiksia. Jalkamiehenä emme niit-tekä kiellä nopeasti ostaa. Tarvit-semme hevosen ja pääomaa ostoihin. Rahan tarve on 200 000 markkaa." Samalla Janne piti pitkän esitelmän siitä, kuin-ka köyhä hän on; mitään ei voi lainan takuiksi antaa.

"Sinähän kumma kauppa-mies olet. Muut tulevat tänne pyytämään tavaraa velaksi, sinä tulet pyytämään selvää ra-haa. Minä mietin asiaa yön yli, tule aamulla uudestaan."

Janne tuli uudestaan kaup-paneuvoksen puheille ja Frith ojensi hänelle kahdensadantu-hannen markan shekin.

"Anna minulle kynä ja pa-peria," pyysi Janne.

"Mihin sinä niitä tarvitset?"

"Minä kirjoitan sinulle kuit-tin lainasta," vastasi Janne.

"Mitä minä köyhän miehen kuitilla teen, ei sillä ole mitään arvoa. Anna minulle kunniasa-na, että maksat velkasi, se riit-tää."

Janne antoi sanansa ja täytti myös lupauksensa. Ystävyys lujittui ja myös säilyi, vaikka Jannesta tuli Lassila & Tikanojan suurimman kilpailijan Pohjan Kauppiainden Oy:n omistaja ja hallituksen puheen-johtaja.

Kun kauppaneuvos Tikano-ja täytti 70-vuotta, niin hän ha-

lusi mennä piiloon vierailtaan. Piilopaikaksi hän valitsi Janne Rajamaan kodin.

Näin alkoi Rohkimainen ja Rotosen kauppatoiminnan laajentuminen. Kymmeniä myymälöitä perustettiin, metsää ja kiinteistöjä ostettiin. He harjoittivat myös linja-autoliikennettä ja omistivat karjaakin.

Vasili Rohkimainen hoiti Kuusamon ja Janne Rajamaa Pudasjärven suunnalla toimivat liikkeet. Näin saumaton yhteistyö kesti vuodet 1907-38. Vuonna 1938 päätettiin jakaantua. Yhdessä kierrettiin kaikki myymälät, arvioitiin metsät ja kiinteistöt ja laskettiin hevoset ja lehmätkin. Kun omaisuus oli arvioitu, se jaettiin kahteen osaan ja sen jälkeen vedettiin arpa, kumpi osa kummallekin kuuluu. Arpa ratkaisi: Vasili

Rohkimainen sai Kuusamon ja Janne Rajamaa Pudasjärven suunnan omaisuudet.

Janne Rajamaa nimitettiin talousneuvokseksi vuonna 1949 ja kauppaneuvokseksi 1967. Kaikkiaan hänelle myönnettiin 16 ansioristiä tai -medaljoita. Näistä vain kolme tuli kauppatömmästä, muut olivat isänmaan ja yhteiskunnan hyväksi tehdystä työstä. Monet Jannen toimintaa seuranneet asettavat hänet Suomen tunnettujen teollisuus ja kaupmiesten joukkoon kuuluvaksi.

Kyllä Vienassa kasvoi hyviä yhteisten asiain hoitajia. Sen parhaiten todistaa kauppaneuvos Janne Rajamaan elämänkerta. Suotta neuvostovalan päättäjät heidän etenemistään heidän omassa maassaan vastustivat. - KP.

Petroskoin kansallinen koulu avun tarpeessa

Petroskoissa Dzershinskinkadun varrella toimii vuodesta 1994 suomalais-ugrilainen kansallinen (perus)koulu. Maan tavan mukaan sillä ei ole nimeä, vaan pelkkä numero (koulu n:o 5). Kaikki oppilaat ovat karjalaisia, vepsäläisiä ja suomalaisia. Nyt oppilaita on yhteensä 270.

Koulun rehtori on Svetlana Hiekkonen (syntyjään vepsäläinen). Hän sai 24. p:nä helmikuuta iloisen uutisen, vahvistuksen siitä, että ensi syksynä koulu pääsee muuttamaan laajempiin tiloihin Kirovinkadun varrelle.

Karjalan Sivistysseuran johtokunnan asiantuntijajäsen Jorma Puustinen vieraili kansallisen koululla 21. p:nä helmikuuta. Hän luovutti rehtori Hiekkoselle seuran avustuksena 3 000 markkaa ja välitti samalla lupauksen jatkoavustuksesta ensi syksynä.

Myös KSS:n puheenjohtaja Pentti Keynäs kävi tutustumassa Petroskoin kansalliseen kouluun viime vuoden joulukuussa.

Akateemikko V.Orfinskin uusi aloite

Petroskoin yliopiston professori, akateemikko Vjatseslav Orfinski on tehnyt aloitteen Kemin piirin Paanajärven kylän pelastamiseksi.

Voimmeko me auttaa - apua tarvitaan

Koululla on puute paljosta, kuten sieltä saadusta listasta näkee: -xeroxpaperia, erilaisia vihkoja, kansliatavaroita; kyniä (lyijy ja värikynät), huopakynät, markerit, maantieteelliset kartat, Suomen kartat, erilaiset paperit, paperirullat, piirroskansiot jne, video ja audiokasetit, piirtoheitin, iso ja pieni valkokangas, sekä erilaiset urheiluvälineet.

Jos teillä on em. tavaroita (ylimääräisiä ja muuten tarpeettomia jne.), ilmoittakoon niistä seuramme toimistoon tai suoraan pj. Pentti Keynäsille (puh. 09-135 2828). Tavarat toimittamme edelleen Petroskoihin.

Kokonaisuuden kannalta olisi joustavampaa lahjoittaa rahaa, jolloin säästyttyisiin hankalilta rajamuodollisuuksilta ja tarvikkeita voitaisiin hankkia edullisemmilla hinnoilla Petroskoista.

Orfinski on lähettänyt kirjelmän Venäjän rakennusministerille. Siinä hän pyytää tekemään Valkeakosken voimalaitoksen rakennussuunnitelmiin korjaukset, joiden avulla voidaan Paanajärvi, maailman sadan suojeltavan kulttuurikohteen listaan kuuluva ainutlaatuinen kylämiljö säilyttää.

KIRJAPAINO Paino-Verho Ky

Oksasenkatu 8, 53100 Lappeenranta
Puh. (05) 415 0305, 415 3535, Fax (05) 415 6779

ITSEÄLJENTÄVÄT

LOMAKKEET

ESITTEET - KUORET

NIMIKORTIT - TARRAT

KORTIT - KIRJAT - LEHDET

NELIVÄRIPAINOTUOTTEET

SAIMAAN
MATKAVERKKO OT

VIIPURI VIEHÄTTÄÄ!

Varaa meiltä monipuoliset matkat Viipuriin

Junalaivamatkat 2 pv pe-la **695** mk/hlö
Helsinki-Viipuri-Saimaan kanava-Lappeenranta-Helsinki

Junalaivamatkat 3 pv pe-su **895** mk/hlö
Helsinki-Viipuri-Saimaan kanava-Lappeenranta-Helsinki

Junamatkat 3 pv su-ti **650** mk/hlö
Helsinki-Viipuri-Helsinki

Bussimatkat 3 pv su-ti, **795** mk/hlö
Päivä Pietarissa
Imatra-Lappeenranta-Viipuri

MEILTÄ MYÖS 1 PV:N JA 2 PV:N MATKAT

Tarkemmat tiedot toimistostamme

Valtakatu 46, 53100 Lappeenranta
Puh. (05) 541 0100, fax (05) 5410140